

22. august 2003
gda
Kjell Nyhus

Landbruksdepartementet
Pb 8007 Dep
0030 Oslo 1

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003 / 2197	Dokument: 44
Mottatt: 26 AUG 2003	MP/SPH
Saksbeh.: KNY	Ark: 60
Kont:	Avst.:

HØRINGSUTTALELSE - AVGIFT- OG GEBYRFINANSIERING AV MATFORVALTNINGEN

Kjøttindustriens Fellesforening (KIFF) viser til departementets brev av 10.7.03. KIFF avgir med dette sin høingsuttalelse. Norsk Kjøtt og Prior Norge stiller seg bak dette brevet og vil ikke avgi egen høingsuttalelse. KLF har fått brevet til uttalelse og har ingen merknader til teksten. KLF vil imidlertid i tillegg avgi egen høingsuttalelse.

KIFF har følgende kommentarer til forslaget.

Generelt

KIFF er generelt bekymret for den tunge brukerfinansieringen som lov og forskrifter åpner opp for. Vi er engstelige for at det system som anbefales med utstrakt bruk av fullmakter både i lovverk og forskrifter vil kunne bli svært kostbart. Vi vil i den sammenhengen peke på at den samlede lønnsomheten i vår del av næringsmiddelindustrien er lav. Både driftsresultat og driftsmarginer er generelt lave. Det kan bl.a. nevnes at en kostnadsundersøkelse som ble gjennomført i 2001 viser at det samlede resultatet for kjøttindustrien var pluss 200 mill i 1999 og minus 6 mill i 2000.*) Dette viser at industrien har små marginer og at ytterligere avgifter kan være den faktor som bestemmer om enkeltvirksomheten velger fortsatt drift eller ikke. Vi vil i denne sammenhengen peke på at kjøttindustrien sysselsetter ca 13.000 personer. Industrien har også en betydelig regional profil med viktige arbeidsplasser i distriktene.

KIFF vil i tillegg peke på at industrien tar ansvar for mye av det forebyggende arbeidet innenfor MATTILSYNETS virksomhet gjennom internkontrollarbeidet. Det er bedriftene som er ansvarlige for at regelverket holdes og at de nødvendige interne prosedyrer er på plass. Tar vi utgangspunkt i departementets forslag får vi situasjon hvor brukerne vil finansiere det meste - både forebyggende arbeid og kontroll.

*) Kilde; Eoconomica. Kostnadsstruktur og produktivitetsutvikling i norsk kjøttindustri

KIFF er klar over at spørsmålet om de konkrete avgiftene/gebyrene vil bli behandlet i en egen høring. Vi vil i den sammenhengen peke på at kjøttindustrien i stor grad finansierer dagens kontrollordninger gjennom kjøttkontrollavgiften. Det er derfor svært viktig for oss at vår bransje ikke blir gjenstand for dobbeltbeskatning. Dette krever at de regnskaps- og budsjettrutiner som blir etablert for MATTILSYNET blir mest mulig oversiktige og transparente i forhold til regelverket.

KIFF vil i tillegg peke på at det avgiftsnivå som kjøttindustrien møter der gjennom kjøttkontrollavgiften er betydelig høyere enn i land som det er naturlig å sammenligne oss med. Tall innhentet fra en del EU-land indikerer at kjøttkontrollavgiften varierer innenfor intervallet 10 – 50 % målt i forhold til den norske kjøttkontrollavgiften beregnet pr tonn slakt. Mye av forskjellene skyldes at mange EU-land finansierer denne typen tiltak over egne offentlige budsjetter. I tillegg skyldes deler av forskjellen særnorske krav til kontrolltid i bedriftene. KIFF ber på bakgrunn av dette om at "Forskrift om avgift til dekning av utgifter i forbindelse med tilsyn og kontroll" blir gjennomgått med sikte på justering av dagens kontrollopplegg.

KIFF mener videre at den liste over tiltak som kan brukerfinansieres i høringsnotat om tekniske lovtilpasninger naturlig hører hjemme i høringsnotatet om avgifts- og gebyrfinansiering av matforvaltningen. Vi mener at listen over oppgaver som kan brukerfinansieres er altfor omfattende. Vi mener at det er naturlig at det offentlige dekker utgifter til overvåking og forebyggende arbeid. I tillegg vil vi peke på at det er svært unaturlig at næringsmiddelindustrien gjennom avgifter skal dekke MATTILSYNETS kostnader knyttet til dyrevern og dyrevelferd. I tillegg mener vi at flere områder som er satt opp under delvis brukerfinansiering i hovedsak bør finansieres over statsbudsjettet. Dette gjelder bl.a. kompetanseoppbygging og administrasjon. Tilsvarende gjelder også området kjøp av laboratorietjenester. En overvelting av disse kostnadene på brukerne vil kunne virke negativt i forhold til størst mulig effektivitet. Kommentarer må bl.a. sees på bakgrunn av at det tilsyn som var tenkt å generere betydelig effektiviseringsgevinster er indikert å gi en merkostnad på 300 mill.

Vår siste kommentar må også sees på bakgrunn av at næringsinteresser og verdiskaping i følge lovforslaget (Ot. Prp. 100) ikke skal vektlegges i MATTILSYNETS prioritering av oppgaver. KIFF mener at det er svært viktig også å ta verdiskapingshensyn ved utarbeidelse av nye lover og forskrifter. Tiltak som ikke har svært viktig helsemessige funksjoner bør ikke gjennomføres dersom avgiftsinnkrevingen reduserer mulighetene for et sterk norsk næringsmiddelindustri. Vi mener derfor at alle nye tiltak/endring av eksisterende som anbefales gjennomført skal følges av en konsekvensvurdering som også ivaretar et verdiskapingsperspektiv.

Forskrift om matproduksjonsavgift;

I forhold til forslag til de konkrete tekstene har vi følgende merknader. KIFF mener at det er positivt at myndighetene i sitt notat foretar en opprydding av begrepene avgifter og gebyrer.

M.h.t. § 1 mener vi at det etter første setning bør inkluderes følgende tekst. Vårt forslag er uthevet slik;

" Formålet.....ved tilsyn og kontroll. Avgiften skal fremstå som enkel, logisk, oversiktlig og logisk for tilsynets forbrukere og brukere"

§4 Vi anbefaler at prinsippet om at tiltak ikke kan dobbeltfinansieres nedfelles i forskriften. Vi vurderer det som spesielt viktig at denne føringen tas inn i forskriften om matproduksjonsavgiften som på mange måter blir den avgift som vil bli benyttet for å sikre totalbudsjettet for MATTILSYNET. Dette er spesielt viktig for kjøttindustrien som vil finansiere store deler av kostnadene knyttet til matforvaltningen gjennom kjøttkontrollavgiften.

Vi anbefaler derfor at det i § 4 andre ledd tas inn følgende setning. Vårt forslag er uthevet slik;

"Matproduksjonsavgiften skal likevel kreves inn bare en gang pr. råvare. Den skal fastsettes slik at samme tilsyns- og kontrolloppgaver ikke dobbeltfinansieres."

Vi mener videre at det er viktig at både bransjen og Stortinget gis et rimelig innsyn i og begrunnelsen for de årlige avgiftene for finansiering av MATTILSYNET som skal fastsettes årlig gjennom budsjettproposisjonen. For å sikre dette anbefaler vi et nytt siste ledd under § 4 slik;

"Forslag om reviderte avgifter i de årlige budsjettprosessene skal være tilstrekkelig detaljerte slik at omverden gis nødvendig innsyn i bruken av avgiftsmidlene"

Forslag til nytt sisteledd under § 4 utgår dersom §1 utvides med forslag til formulering ovenfor.

§ 5. KIFF er skeptiske til det system som presenteres for avgiftsinnkreving på drikkevann. I den innledende beskrivelsen av forslag til forskrift er det uttalt at "Når det gjelder drikkevannvil avgiften kunne dekke tilsyn og kontroll med næringsmiddelvirksomhetenes bruk av drikkevann i næringsmiddelindustrien. Som næring med svært høyt forbruk av drikkevann i produksjonen trenger vi en presisering av hvordan denne setningen skal tolkes.

Forskrift om gebyr for særskilte ytelser

KIFF stiller spørsmål ved § 4 om fastsettelse av gebyrer. Vi er skeptiske til om det er riktig at gebyret i hver klasse fastsettes ut fra laveste ressursforbruk. En fast sats pr tjeneste vil gjøre det mulig å vurdere om MATTILSYNET gjennomfører sine oppgaver på en effektiv måte. Vi forutsetter at mange av de kontroller som Mattilsynet skal gjennomføre er standardiserte og hvor et fastprissystem er mest hensiktsmessig. Dette vil også sette fokus på effektivitet i kontroll og tilsynsarbeidet. Større og mer kompliserte oppgaver bør faktureres etter faktisk medgått tid. Dersom MATTILSYNET automatisk velger lavest gebyrsats vil dette innebære en skjult subsidiering at en rekke kontrollkostnader som må dekkes av matproduksjonsavgiften og således av fellesskapet.

Vennlig hilsen

Gabriella Danmark

Kopi; Norsk Kjøtt, Prior Norge, Norsk Landbrukssamvirke, KLF